

รายงานการประชุมทางเทคนิค
ระหว่างคณะทำงานจัดทำข้อตกลงเป็นหุ้นส่วนด้วยความสมัครใจระหว่างประเทศไทย
กับสหภาพยุโรป
(Thai-EU FLEGT VPA) กับสถาบันป่าไม้ยุโรป ครั้งที่ ๑/๒๕๖๐
วันพฤหัสบดีที่ ๑๔ กันยายน ๒๕๖๐
ณ ห้องทิวลิป โรงแรมราม่า การ์เด้นส์ กรุงเทพมหานคร

ผู้มาประชุม

๑.	นายชลธิศ สุรัสวดี	อธิบดีกรมป่าไม้	ประธานคณะทำงาน
๒.	นายสุกัลป์ สิริจันทร์ดิกล	นิติกรชำนาญการ ผู้แทนกรมศุลกากร	คณะทำงาน
๓.	นายกรนต์ มนต์ศรีสุขใส	ผู้อำนวยการส่วนภูมิสารสนเทศ ผู้แทนสำนักจัดการที่ดินป่าไม้ กรมป่าไม้	คณะทำงาน
๔.	นางสาวปรียานันท์ เมืองแสน	นักวิชาการป่าไม้ปฏิบัติการ ผู้แทนสำนักส่งเสริมการปลูกป่า กรมป่าไม้	คณะทำงาน
๕.	นายปิยะ แข่งเพ็ญแข	นิติกรปฏิบัติการ ผู้แทนสำนักกฎหมาย กรมป่าไม้	คณะทำงาน
๖.	นายเมทนี สิมันตร	นักวิชาการป่าไม้ชำนาญการ ผู้แทนสำนักป้องกันรักษาป่าและควบคุมไฟป่า กรมป่าไม้	คณะทำงาน
๗.	นายจุติเทพ โพธิ์ปักษ์	นักวิชาการป่าไม้ชำนาญการพิเศษ ผู้แทนสำนักวิจัยและพัฒนาการป่าไม้ กรมป่าไม้	คณะทำงาน
๘.	นายเกริก มีมุงกิจ	เลขาธิการเครือข่ายวิสาหกิจชุมชน	คณะทำงาน
๙.	นายตระกูล สว่างอารมณ์	ประธานเครือข่ายอนุรักษ์ป่าชุมชนรอยต่อ ๕ จังหวัด ภาคตะวันออก	คณะทำงาน
๑๐.	นายพงศา ชูแถม	ประธานเครือข่ายธนาคารต้นไม้	คณะทำงาน
๑๑.	นายวิโรจน์ ตีปิน	ประธานมูลนิธิเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน	คณะทำงาน
๑๒.	นางยิ่งลักษณ์ ปฏิภาณเทวา	ประธานสหกรณ์สวนป่าภาคเอกชน	คณะทำงาน
๑๓.	นายประเสริฐ เอี่ยมดิงามเลิศ	อุปนายกสมาคมธุรกิจไม้	คณะทำงาน
๑๔.	นางสาวศุภัสรา ชัยพิพัฒน์	ผู้แทนประธานสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย	คณะทำงาน
๑๕.	นางสาวรุ่งนภา วัฒนวิเชียร	ผู้จัดการสถาบันอุตสาหกรรมเพื่อการเกษตร สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย	คณะทำงาน

๑๖.	นายปิงซุน หวัง	เลขาธิการกลุ่มอุตสาหกรรมไม้อัด ไม้บาง และวัสดุแผ่น	คณะทำงาน
๑๗.	นายปรเมศวร์ พายัพสถาน	ผู้แทนศูนย์ฝึกอบรมวนศาสตร์ชุมชนแห่งภูมิภาค เอเชียแปซิฟิก	คณะทำงาน
๑๘.	นายจรัญ มากสมบุรณ์	ผู้อำนวยการส่วนอนุญาตไม้และของป่า ผู้แทนผู้อำนวยการสำนักการอนุญาต	คณะทำงานและเลขานุการ
๑๙.	นายบุญสุธีร์ จีระวงศ์พานิช	นักวิชาการป่าไม้ชำนาญการ สำนักการอนุญาต กรมป่าไม้	คณะทำงานและผู้ช่วยเลขานุการ

ผู้ไม่มาประชุม

๑.	ผู้แทนกรมการค้าต่างประเทศ (ติดราชการ)	คณะทำงาน
๒.	ผู้แทนกรมกรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ (ติดราชการ)	คณะทำงาน
๓.	ผู้แทนสำนักแผนงานและสารสนเทศ กรมป่าไม้ (ติดราชการ)	คณะทำงาน
๔.	ผู้แทนกองบังคับการปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (ติดราชการ)	คณะทำงาน
๕.	ผู้แทนสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ติดราชการ)	คณะทำงาน
๖.	ผู้แทนองค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ (ติดราชการ)	คณะทำงาน
๗.	ผู้แทนคณะวนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ (ติดราชการ)	คณะทำงาน
๘.	ประธานเครือข่ายป่าครอบครัวเมืองสิงห์ จังหวัดสุรินทร์ (ติดภารกิจ)	คณะทำงาน
๙.	ผศ.ดร.อิทธิพล ศรีเสาวลักษณ์ (ติดภารกิจ)	คณะทำงาน

ผู้เข้าร่วมประชุม

๑.	นายสกลท์ บุญเสริมสุข	ผู้อำนวยการส่วนความร่วมมือด้านการป่าไม้ระหว่างประเทศ ผู้ประสานงานหลัก Thai-EU FLEGT
๒.	Mr. Alexander Hinrichs	Regional Advisor Asia, EFI
๓.	Mr. Peter Viehbeck	Private Sector Expert, EFI
๔.	นางสาวสมฤดี นิโครวัฒน์ยิ่งยง	FLEGT Facilitator for Thailand, EFI
๕.	นายสมพร ดงธนฤตกร	SmE Consultant, EU FLEGT Facility, EFI
๖.	Mr. James Sandom	International Expert Field Testing
๗.	นางสาวภาวิณี อุดมใหม่	ที่ปรึกษาด้านกฎหมาย
๘.	นายมนตรี โยธารักษ์	สหกรณ์สวนป่าภาคเอกชน จำกัด
๙.	นายอุกฤษ ตาลายี่	สหกรณ์สวนป่าภาคเอกชน จำกัด
๑๐.	นายจิตติวัฒน์ สีละห์ตรี	สหกรณ์สวนป่าภาคเอกชน จำกัด

๑๑.	นางสาวปิยะทิพย์ เอี้ยวพานิช	สหกรณ์สวนป่าภาคเอกชน จำกัด
๑๒.	นางสาววสุ วิญญณะภัทร์	ศูนย์ฝึกอบรมวนศาสตร์ชุมชนแห่งภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก
๑๓.	นายวิโรจน์ คณะพงษ์	ผู้จัดการกลุ่มไม้อัด ไม้บาง และวัสดุแผ่น
๑๔.	นางสาวอรุณวรรณ เพชรสังข์	ผู้จัดการสมาคมธุรกิจไม้ยางพาราไทย
๑๕.	นายธนพล ต่อกสิทธิเดชกุล	ที่ปรึกษา สมาคมธุรกิจไม้ยางพาราไทย
๑๖.	นายปิยะพงษ์ ธรรมปัญญา	สถาบันอุตสาหกรรมเพื่อการเกษตร
๑๗.	นางสาวศิวพร รังสิยานนท์	นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการพิเศษ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๑๘.	นายวรากร เกษมพันธ์กุล	นักวิชาการป่าไม้ชำนาญการ กรมป่าไม้
๑๙.	นายธาดา สุวรรณวิมล	นักวิชาการป่าไม้ชำนาญการ สำนักงานการอนุญาต
๒๐.	นางสาวศรีนทรา เหล่าจั่น	นักวิชาการป่าไม้ สำนักวิจัยและพัฒนาการป่าไม้
๒๑.	นายวีระพล บุประเสริฐ	เจ้าพนักงานป่าไม้ กรมป่าไม้
๒๒.	นายอำพน นาคพงษ์	เจ้าหน้าที่ธุรการ กรมป่าไม้
๒๓.	นายสุรชาติ บุญชูวงศ์	นายช่างภาพ กรมป่าไม้
๒๔.	นางสาวพิชญา เวชทรัพย์	ผู้ประสานงาน สำนักงานเลขานุการไทย - อียู เฟล็ก สำนักงานการอนุญาต กรมป่าไม้
๒๕.	นางสาวฉัตรดีนิ คนมัน	ผู้ประสานงาน สำนักงานเลขานุการไทย - อียู เฟล็ก สำนักงานการอนุญาต กรมป่าไม้
๒๖.	นางสาวปานจิต ต้นสม	ที่ปรึกษาโครงการฯ สำนักงานเลขานุการไทย - อียู เฟล็กที่ กรมป่าไม้
๒๗.	นางสาวอสิญาณี สัมฤทธิ์	เจ้าหน้าที่จัดการด้านข้อมูลและข่าวสาร สำนักงานเลขานุการ ไทย - อียู เฟล็กที่ กรมป่าไม้
๒๘.	นางสาวเกษรา แสนมงคล	เจ้าหน้าที่บริหารจัดการทั่วไป สำนักงานเลขานุการไทย - อียู เฟล็กที่ กรมป่าไม้

เริ่มประชุม เวลา ๐๙.๔๐ น.

นายชลธิศ สุรัสวดี อธิบดีกรมป่าไม้ ทำหน้าที่เป็นประธานในการประชุมทางเทคนิคระหว่างคณะทำงานจัดทำข้อตกลงเป็นหุ้นส่วนด้วยความสมัครใจระหว่างประเทศไทยกับสหภาพยุโรป (Thai-EU FLEGT VPA) กับสถาบันป่าไม้ยุโรป ครั้งที่ ๑/๒๕๖๐ มีผู้เข้าร่วมประชุมจากภาครัฐ ภาคประชาสังคมและภาคธุรกิจ เข้าร่วมประชุมจำนวนทั้งสิ้น ๔๖ คน โดยที่ประชุมดำเนินการตามระเบียบวาระการประชุมดังต่อไปนี้

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่อง ประธานแจ้งให้ที่ประชุมทราบ

การประชุมทางเทคนิคฯ ครั้งที่ ๑ ประจำปี ๒๕๖๐ เป็นเรื่องสืบเนื่องจากการเจรจาครั้งที่ ๑ ซึ่งจัดขึ้นในเดือนมิถุนายน ๒๕๖๐ ที่ผ่านมา โดยประเด็นการหารือเรื่องการตรวจพิสูจน์ไม้

ไม่หวังห้ามบนที่ดินเอกชนเป็นหนึ่งในประเด็นสำคัญที่สหภาพยุโรปให้ความสนใจ ซึ่งฝ่ายไทยจะดำเนินการหาหรือเพื่อหาแนวทางทั้งในด้านของข้อกำหนดควบคุมกับหลักทรัพย์สากล ทั้งนี้ ฝ่ายไทยรู้สึกยินดีที่ได้รับความช่วยเหลือและสนับสนุนการดำเนินงานทางด้านเทคนิคผ่านสถาบันป่าไม้ยุโรป (EFI) และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าการหารือครั้งนี้จะบรรลุวัตถุประสงค์ที่ได้วางเอาไว้

ระเบียบวาระที่ ๒ เรื่อง รับรองรายงานการประชุมทางเทคนิคระหว่างคณะทำงานจัดทำข้อตกลงเป็นหุ้นส่วนด้วยความสมัครใจระหว่างประเทศไทยกับสหภาพยุโรป (Thai-EU FLEGT VPA) กับสถาบันป่าไม้ยุโรปครั้งที่ ๑/๒๕๕๙ เมื่อวันที่ ๒๖ กันยายน ๒๕๕๙

ที่ประชุมไม่มีการปรับแก้เนื้อหาในรายงานการประชุมฯ

มติ ที่ประชุมรับรองรายงานการประชุมทางเทคนิคระหว่างคณะทำงานจัดทำข้อตกลงเป็นหุ้นส่วนด้วยความสมัครใจระหว่างประเทศไทยกับสหภาพยุโรป (Thai-EU FLEGT VPA) กับสถาบันป่าไม้ยุโรปครั้งที่ ๑/๒๕๕๙ เมื่อวันที่ ๒๖ กันยายน ๒๕๕๙

ระเบียบวาระที่ ๓ เรื่อง สืบเนื่องจากการประชุมทางเทคนิคระหว่างคณะทำงานจัดทำข้อตกลงเป็นหุ้นส่วนด้วยความสมัครใจระหว่างประเทศไทยกับสหภาพยุโรป (Thai-EU FLEGT VPA) กับสถาบันป่าไม้ยุโรป ครั้งที่ ๑/๒๕๕๙ เมื่อวันที่ ๒๖ กันยายน ๒๕๕๙

ฝ่ายเลขานุการ ดำเนินการแก้ไขร่างนิยามฯ พร้อมส่งเวียนให้คณะทำงานฯ รับทราบ และนำเอกสารดังกล่าวขึ้นเว็บไซต์ www.tefso.org ตามมติที่ประชุม ครั้งที่ผ่านมารีบร้อยแล้ว

มติ ที่ประชุมรับทราบ

ระเบียบวาระที่ ๔ เรื่อง เพื่อทราบและพิจารณา

๔.๑ การนำเสนอตัวอย่างการควบคุมการนำเข้าไม้ของเวียดนาม โดย Mr.Alexander Hinrich จากสถาบันป่าไม้ยุโรป (EFI) (เอกสารแนบ ๑)

Mr. Alexander Hinrichs จากสถาบันป่าไม้ยุโรป นำเสนอการควบคุมการนำเข้าไม้ของประเทศเวียดนาม โดยใช้วิธีการ Due Diligence (DDS) ประกอบไปด้วย ๑) การรวบรวมข้อมูล ๒) การประเมินความเสี่ยง ๓) การลดความเสี่ยง ซึ่งการพิจารณาความเสี่ยงจะพิจารณาจาก ชนิดพันธุ์ของไม้ แหล่งกำเนิดของไม้ และข้อมูลที่เกี่ยวข้องด้านกฎหมายของประเทศต้นทาง โดยเวียดนามได้มีการจัดพิมพ์รายชื่อชนิดพันธุ์ไม้ที่นำเข้าจากประเทศต่างๆ รวมถึงใช้ดัชนีชี้วัดการทุจริตเข้ามาเป็นปัจจัยสำคัญในการประเมินความเสี่ยง ซึ่งไม้ที่มีความเสี่ยงสูงจะต้องแสดงหลักฐานเพิ่มเติมเพื่อยืนยันถึงความถูกต้องตามกฎหมายของไม้ เหล่านั้น นอกจากนี้ เวียดนามยังให้ความสำคัญต่อภาคประชาสังคมในการติดตามการนำเข้าไม้และการกระทำผิดอีกด้วย

/สำหรับการทำ...

สำหรับการทำ Due Diligence (DDS) จำเป็นจะต้องดำเนินการทุก shipment ยกเว้นในกรณีที่ shipment นั้น เป็นชนิดพันธุ์เดียวกัน ตัด โค่นในประเทศที่เก็บเกี่ยวเดียวกัน และผู้ประกอบการรายเดียวกัน

สำหรับรูปแบบการจัดทำวิธีการดำเนินการของระบบ Due Diligence (DDS) และแบบฟอร์ม ของแต่ละประเทศไม่จำเป็นต้องเหมือนกัน ขึ้นอยู่กับการออกแบบของแต่ละประเทศตามความเหมาะสม อย่างไรก็ตามระบบที่ออกแบบมานั้นจะต้องไม่ซับซ้อนและง่ายต่อการใช้งาน การทำ DDS ในบางประเทศจะ มอบหมายให้ภาครัฐเป็นผู้ดำเนินการผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ ร่วมกับภาคส่วนอื่นๆ ซึ่งการทำ DDS เพื่อตรวจสอบความถูกต้องตามกฎหมายเป็นหน้าที่ของผู้ประกอบการนำเข้า ที่จะต้องดำเนินการปฏิบัติ อย่างเคร่งครัด โดยเฉพาะไม้จากประเทศต้นทางที่มีความเสี่ยงสูง เพื่อป้องกันไม่ให้ไม้ผิดกฎหมายเข้าสู่ห่วงโซ่ อุปทาน นอกจากนี้ ยังต้องมีการหารือถึงบทลงโทษที่เหมาะสมตามระดับของการกระทำความผิดอีกด้วย

มติ ที่ประชุมรับทราบวิธีการควบคุมการนำเข้าไม้ของเวียดนาม และจะนำมาศึกษา เพื่อพัฒนาระบบการควบคุมไม้นำเข้าของประเทศไทยต่อไป

๔.๒ การนำเสนอแนวทางของประเทศไทยในการควบคุมไม้นำเข้า โดย สถาบันอุตสาหกรรมเพื่อการเกษตร นางสาวรุ่งนภา วัฒนวิเชียร (เอกสารแนบ ๒)

นางสาวรุ่งนภา วัฒนวิเชียร นำเสนอถึงการประชุมกลุ่มย่อยเพื่อหารือแนวทาง ของประเทศไทยในการควบคุมไม้นำเข้า ซึ่งได้มีการศึกษารูปแบบจากหลากหลายประเทศ อาทิ ประเทศ เวียดนาม อเมริกา รวมถึงศึกษาตัวอย่างใบ CO ของนิชแลนด์และของสมาคมโรงเรื่อ เพื่อออกแบบ และจัดทำระบบ DDS โดยมีการร่างแบบฟอร์ม DDS สำหรับประเทศไทยขึ้นมาด้วย นอกจากนี้ คณะทำงานฯ ฝ่ายไทยยังได้หารือถึงวิธีการประเมินความเสี่ยงของการนำเข้าไม้ โดยได้จัดทำร่าง แบบฟอร์ม CO+ ซึ่งเป็น Check list เพื่ออำนวยความสะดวกในการจำแนกความเสี่ยงของสินค้าไม้ และใช้ สำหรับสำแดงข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับแหล่งกำเนิดและความถูกต้องตามกฎหมายของไม้ เพื่อสนับสนุน ความน่าเชื่อถือของใบ CO

นางสาวอรุณวรรณ เพชรสังข์ จากสมาคมธุรกิจไม้ยางพาราไทย แสดงความคิดเห็นว่า DDS เป็นระบบที่เหมาะสมสำหรับการสอบทานเอกสารเพื่อพิสูจน์ความถูกต้องตามกฎหมาย โดยน่าจะ ใช้ร่างแบบฟอร์มที่ฝ่ายไทยได้ยกนำมาเป็นแนวในการพัฒนาระบบควบคุมการนำเข้าไม้และส่งออก ของประเทศไทยต่อไป

Mr. Alexander Hinrichs จากสถาบันป่าไม้ยุโรป แสดงความสนใจเกี่ยวกับการพัฒนา แบบฟอร์ม CO+ เนื่องจากการเจรจา ที่ผ่านมามีประเด็นเกี่ยวกับความไม่เพียงพอของใบ CO ที่ใช้ ประกอบการนำเข้าไม้จากประเทศที่มีความเสี่ยงสูง และเสนอให้ฝ่ายไทยแยกแยะประเด็น ซึ่งการหารือ เกี่ยวกับการจัดทำระบบ DDS ในวันนี้เป็นกรณีของการนำเข้าเท่านั้น

นายชลธิศ สุรัสวดี อธิบดีกรมป่าไม้เห็นว่าควรจะมีการหารือกับประเทศที่เก็บเกี่ยว เช่น พม่า มาเลเซีย ลาว ฯลฯ เพื่อสรุปแนวทางในการจัดทำเป็นมาตรฐานของกลุ่มอาเซียน และเห็นว่าน่าจะใช้เวลาที่เกี่ยวข้องในระดับอาเซียนเพื่อพัฒนาและยกระดับมาตรฐานการรับรองไม้ของอาเซียนหากเป็นไปได้ นอกจากนี้กรมป่าไม้ได้ยืนยันว่าประเทศไทยจะใช้มาตรฐานเดียวในการตรวจสอบไม้นำเข้าและเห็นด้วยกับการมีเอกสารประกอบเพิ่มเติมเพื่อใช้ในการประเมินความเสี่ยง

มติ ที่ประชุมเห็นชอบให้จัดตั้งคณะทำงานกลุ่มย่อยเพื่อพัฒนาระบบ DDS ในการควบคุมการนำเข้าไม้ โดยมีผู้แทนสถาบันอุตสาหกรรมเพื่อการเกษตร (TFCC) เป็นหัวหน้าคณะฯ และจะนำไปหารือกับทาง EFI ต่อไป

๔.๓ นำเสนอและหารือเกี่ยวกับแนวทางการตรวจพิสูจน์ไม้ไม่หวงห้ามบนที่ดินเอกชน

๔.๓.๑ แนวทางการสำแดงตนเอง (โดยตนเอง) (เอกสารแนบ ๓)

นายพงศา ชูแนม จากธนาคารต้นไม้ นำเสนอแบบฟอร์มและหลักการสำแดงตนเอง (โดยตนเอง) สำหรับไม้ไม่หวงห้ามบนที่ดินเอกชน โดยแบบฟอร์มประกอบไปด้วยข้อมูล ๔ ส่วนคือ ๑) ข้อมูลเจ้าของผู้ครอบครอง ๒) ข้อมูลที่ดิน ๓) ข้อมูลต้นไม้และไม้ ๔) ข้อมูลอำนาจการรับรองสิทธิตามกฎหมาย โดยอ้างอิงถึงรัฐธรรมนูญมาตรา ๑๔๔/๑๔๕ ไม้เป็นส่วนควบของที่ดินของเจ้าของ ซึ่งหมายถึง ที่ดิน รากไม้ ต้นไม้ เป็นสิทธิของเจ้าของในการสำแดงหลักฐานเพื่อแสดงความเป็นเจ้าของ ดังนั้น การสำแดงตนเองจึงเป็นสิทธิอันชอบธรรมตามรัฐธรรมนูญและถูกต้องตามหลักกรรมมาภิบาล (เอกสารแนบ ๒)

Mr. Alexander Hinrichs จากสถาบันป่าไม้ยุโรป ตั้งคำถามว่ากฎหมายที่ดินของประเทศไทยค่อนข้างมีความซับซ้อน ดังนั้น ๑) รูปแบบการสำแดงดังกล่าวสามารถใช้กับทุกประเภทที่ดินหรือไม่ และ ๒) ในกรณีที่อยู่ตามบัตรประชาชนและที่อยู่จริงของผู้ครอบครองที่ดินไม่ตรงกันจะเป็นปัญหาหรือไม่ ๓) หน่วยงาน/บุคคลใดจะเป็นพยานในการสำแดงดังกล่าว ๔) วิธีการในการจัดเก็บเอกสารและ ๕) วิธีนี้จะมีการเชื่อมโยงกับการควบคุมการนำเข้าเคลื่อนที่ไม้อย่างไร

นายพงศา ตอบข้อสังเกตในประเด็นดังกล่าวว่า ๑) การสำแดงตนเอง (โดยตนเอง) ยังไม่สามารถใช้ได้กับทุกประเภทที่ดิน เช่น ยังไม่สามารถสำแดงความถูกต้องของต้นไม้ที่ขึ้นในที่ดิน สปก. ได้ เนื่องจาก ไม้ดังกล่าวจัดว่าเป็นไม้ที่ขึ้นในป่า ๒) การย้ายที่อยู่ของบุคคลสามารถทำได้ตามหลักสากล ๓) พยานในการสำแดงตนเองจะเป็นใครก็ได้ ๔) ต้องการจัดเก็บเอกสารเนื่องจาก เป็นหลักฐานชั้นต้น ๕) เอกสารที่ใช้ในการสำแดงสามารถนำเป็นหลักฐานประกอบการเคลื่อนที่ไม้ได้ โดยอาจจะต้องมีหลักฐานอื่นๆ เข้ามาประกอบ

Mr. Alexander แสดงความเห็นว่าเป็นกรณีนี้ต้องพิจารณาว่าไม้มาจากที่ดินประเภทไหน และมีจำนวน/สัดส่วนเท่าไรในการผลิต โดยอาจพิจารณาถึงบุคคลที่เข้ามาเป็นพยานในการสำแดง

/เอกสารดังกล่าว...

เอกสารดังกล่าว ทั้งนี้ ต้องมีการเชื่อมโยงวิธีการให้เข้ากับระบบที่มีอยู่ และสอดคล้องกับการจัดทำข้อตกลงเป็นหุ้นส่วนด้วยความสมัครใจและอิงตามความถูกต้องตามกฎหมายของประเทศ โดยต้องมีการทดสอบเพื่อให้ทราบถึงปัญหา/อุปสรรค ในการดำเนินการดังกล่าวด้วย อย่างไรก็ตาม อาจจะใช้กลไกการรับรองตนเองสำหรับครัวเรือนขนาดเล็กและใช้วิธีการรัดกุมมากขึ้นสำหรับผู้ประกอบการรายใหญ่

นายชลธิศ สุรัสวดี อธิบดีกรมป่าไม้ อธิบายเพิ่มเติมว่า เมื่อก่อนไม่มีการรับรองไม้ไม่หวงห้ามบนที่ดินเอกชน ทั้งนี้ เห็นด้วยว่าการรับรองจะต้องไม่เป็นภาระต่อผู้ใด แต่อย่างไรก็ตาม สุดท้ายต้องมีการรับรองโดยความถูกต้องตามกฎหมายโดยภาครัฐ เพื่อยืนยันว่าไม้ที่รับรองนั้นจะเป็นไม้ที่ไม่ใช่ไม้ในป่าธรรมชาติ มั่นใจได้ว่าไม้ที่ส่งออกเป็นไม้ที่มีแหล่งที่มาถูกต้องตามกฎหมาย

ผู้แทนสำนักค่านป่าไม้ เห็นด้วยกับกระบวนการตรวจสอบย้อนกลับที่ต้องมีความรัดกุม นอกจากนี้ยังเห็นว่า ในการรับรองนั้นต้องมีกระบวนการตรวจสอบย้อนกลับที่รัดกุม ทั้งนี้ยังเห็นว่าวิธีการสำแดงตน (โดยตนเอง) ที่นำเสนอมานั้นมีความคล้ายคลึงกับระบบ E-tree ที่กรมป่าไม้กำลังพัฒนาขึ้น จึงสนับสนุนให้ใช้ระบบอิเล็กทรอนิกส์ในการจัดเก็บเอกสารเพื่อให้ง่ายต่อการติดตามตรวจสอบต่อไป

๔.๓.๒ แนวทางการดำเนินการของสหกรณ์สวนป่าในการสำแดงตนเอง (โดยหน่วยงานที่ภาครัฐรับรอง) (เอกสารแนบ ๔)

นายมนตรี โยธาภิรักษ์ จากสหกรณ์สวนป่าภาคเอกชน จำกัด นำเสนอแนวทางในการดำเนินการของสหกรณ์สวนป่าในการสำแดงตนเอง (โดยหน่วยงานที่ภาครัฐรับรอง) โดยอธิบายว่า สหกรณ์สวนป่าภาคเอกชนจำกัด มีระบบการขึ้นทะเบียนข้อมูลสมาชิกที่สามารถตรวจสอบความถูกต้องของแหล่งที่มาของไม้ได้ โดยมีระบบที่สามารถอ้างอิงตัวตนที่แท้จริงของสมาชิกและไม้หวงห้าม และไม้ไม่หวงห้ามที่ปลูกขึ้น สำหรับแบบฟอร์มในการสำแดงตนเองจะประกอบด้วย ๑) เอกสารแสดงข้อมูลบุคคล ๒) ข้อมูลทะเบียนการปลูกต้นไม้ ๓) เอกสารแสดงที่มาของการเป็นสมาชิก และเพื่อแสดงความมั่นใจว่าการใช้เลขที่บัตรประชาชนและเลขที่โฉนดที่ดินจะสามารถยืนยันตัวตนของเจ้าของที่ดินได้ สหกรณ์จะจัดทำซิมการ์ดให้แก่สมาชิก เพื่อใช้เป็นฐานข้อมูลในการแสดงจำนวน/ปริมาตร และตำแหน่งพื้นที่ของต้นไม้ โดยข้อมูลดังกล่าวจะอำนวยความสะดวกในการให้ข้อมูลประกอบการซื้อขาย ข้อมูลที่ได้จัดทำทั้งหมดเป็นการแสดงความถูกต้องตามกฎหมายตั้งแต่ต้นทางของการลงทะเบียน และ เห็นด้วยกับการใช้ระบบอิเล็กทรอนิกส์ในการตรวจสอบรับรองเพื่ออำนวยความสะดวกให้ผู้ใช้งาน และสนับสนุนให้ใช้แบบฟอร์มเดียวกันในการดำเนินงานดังกล่าว (เอกสารแนบ ๓)

นายชลธิศ สุรัสวดี อธิบดีกรมป่าไม้ แสดงความเห็นว่าการจัดตั้งหน่วยงาน/บุคคลที่ ๓ เข้ามารับรองเป็นเรื่องของอนาคตที่สามารถทำได้ ทั้งนี้ ประเทศไทยต้องดำเนินการพัฒนาระบบฐานข้อมูลให้มีความสมบูรณ์ เพื่อให้สามารถติดตามควบคุมไม้ที่ปลูกบนที่ดินทั้งหมดในประเทศไทยได้ ซึ่งอาจจะมีการพัฒนาระบบ E-tree ให้มีช่องสำหรับใส่ข้อมูลเลขบัตรประจำตัวประชาชน และหมายเลข

โฉนดที่ดินเพื่อให้สามารถยืนยันตัวบุคคลและที่ดินได้อย่างชัดเจนมากขึ้น โดยภาครัฐจะต้องออกแบบระบบเพื่อรับรองวิธีการเหล่านี้ เนื่องจากรัฐเป็นเจ้าของข้อมูลที่ดินทั้งหมดของประเทศ ก็จะสามารถรับรองได้ว่าไม้นั้นมีแหล่งที่มาจากที่ใด

นายเกริก มีมุ่งกิจ จากเครือข่ายวิสาหกิจชุมชน สนับสนุนให้มีการร่วมมือกันระหว่างหลายภาคส่วนในการใช้รูปแบบการสำแดงตนของแต่ละหน่วยงานที่ได้นำเสนอมาโดยไม่จำเป็นต้องแบบฟอร์มเดียวกัน โดยให้กรมป่าไม้เป็นศูนย์กลางรวบรวมข้อมูล

มติ ที่ประชุมเห็นชอบให้มีการตั้งคณะทำงานกลุ่มย่อย โดยมี TFCC เป็นหัวหน้าในการร่างแนวทางการตรวจพิสูจน์ไม้ไม่หวงห้ามบนที่ดินเอกชน และจะนำไปหารือทางเทคนิคกับทาง EFI ต่อไป

๔.๔ การนำเสนอข้อคิดเห็นจากการลงพื้นที่ภาคสนาม โดยที่ปรึกษา Mr. James Sandom (เอกสารแนบ ๕)

การทดสอบภาคสนามของนิยามความถูกต้องตามกฎหมายมีวัตถุประสงค์เพื่อรวบรวมข้อมูลจากทั้ง ๖ ผู้ประกอบการในการทดสอบประสิทธิภาพของตัวชี้วัดและตัวตรวจพิสูจน์ในนิยามความถูกต้องตามกฎหมาย (LD) การดำเนินงานจะแยกทีมงานออกเป็น ๓ กลุ่มโดยมีพื้นที่ตัวอย่างทั่วประเทศไทยทั้งสิ้น ๖๒ แห่ง Mr. James Sandom ที่ปรึกษาฯ ให้ข้อสังเกตในภาพรวมเกี่ยวกับการลงพื้นที่ทดสอบ LD ดังนี้ (เอกสารแนบ ๔)

๑) ประเด็นปัญหาที่ถูกระบุอยู่ใน Gap paper มีอยู่จริง เช่น

- การตรวจสอบย้อนกลับแหล่งที่มาของไม้และการทำตามกฎหมายของประเทศถิ่นกำเนิดสำหรับไม้นำเข้า
- ประเด็นที่เกี่ยวกับไม้ไม่หวงห้ามบนที่ดินเอกชน
- การพิจารณาระบบการอนุญาตที่ไม้ซับซ้อนสำหรับผู้ผลิตขนาดเล็ก/กลาง
- ความต้องการทางกฎหมายหรือเกณฑ์/ตัวชี้วัด/ตัวตรวจพิสูจน์ที่เกี่ยวข้องกับประเด็นสิ่งแวดล้อมและสังคมขาดหายไป

๒) ประเด็นที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการตรวจพิสูจน์ที่อธิบายอยู่ใน LD ได้แก่

- มีการอธิบายถึงกระบวนการใน LD แต่ตัวชี้วัดที่มีอยู่มีความเชื่อมโยงกับกระบวนการบางส่วนเท่านั้น
- มีการอธิบายถึงกระบวนการใน LD แต่องค์ประกอบของกระบวนการบางอย่างขาดหายไป
- มีกระบวนการดำเนินการอยู่แต่ไม่ได้ระบุไว้ใน LD

๓) ประเด็นที่เกี่ยวข้องเนื่องกับความไม่สมบูรณ์ของตัวชี้วัดและการนำไปปฏิบัติจริงซึ่งเป็นวิธีในการตรวจพิสูจน์ เช่น

- CITES – กระบวนการที่อธิบายอย่างละเอียดใน LD แต่กระบวนการและตัวชี้วัดมีผลใช้ได้กับไม้ที่ได้มีการจำแนกแล้วว่าเป็นไม้ CITES กระบวนการและตัวชี้วัดไม่เพียงพอในการจัดการกับไม้ที่ควรอยู่ในรายการแต่ไม่ได้ระบุไว้ เช่น ไม้มะฮอกกานีต้องมีการดูแลเป็นพิเศษ
- รัฐวิสาหกิจ – ตัวชี้วัดที่ระบุอยู่ใน LD ฉบับล่าสุด ได้อธิบายถึงกระบวนการที่ออกแบบโดยกระทรวงแรงงานสำหรับบริษัทเอกชน แต่ตัวชี้วัดไม่ได้ออกแบบมาให้ตรวจพิสูจน์สถานที่ทำงานและเงื่อนไขการทำงาน
- ตัวชี้วัดที่เกี่ยวกับใบเสร็จรับเงินค่าธรรมเนียม ยังไม่มีความพร้อมในการเข้าถึงข้อมูลดังกล่าว ซึ่งในการตรวจสอบควรจะสามารถเข้าถึงได้ง่าย เช่น การใช้ระบบอิเล็กทรอนิกส์

๔) ประเด็นที่เกี่ยวข้องเนื่องกับความไม่เข้าใจของผู้ประกอบการเกี่ยวกับข้อกำหนดที่ถูกระบุไว้ใน LD เช่น

- คำศัพท์ด้านกฎหมายที่ระบุอยู่ในร่างนิยามฯ ยากต่อการทำความเข้าใจและนำไปสู่การปฏิบัติของผู้ประกอบการ และส่วนใหญ่ยังไม่มีข้อมูล/กฎระเบียบด้านสิ่งแวดล้อมในสถานประกอบการ
- ความเข้าใจคลาดเคลื่อนของผู้ประกอบการเกี่ยวกับข้อกำหนดและการครอบครองใบอนุญาตในการใช้สารเคมีอันตราย เช่น กาว เรซิน เป็นต้น

๕) ประเด็นอื่นๆ เช่น

- ประเทศไทยทำได้ดีในเรื่องการจัดการไม้ของกลาง แต่อย่างไรก็ตามควรจจะระบุการจัดการไม้ของกลางไว้ใน LD
- ยังไม่มีการใช้ระบบอิเล็กทรอนิกส์ในการบันทึกเอกสารประกอบการขนส่งใบเสร็จการจ่ายเงิน
- คนงานบางคนยังไม่ตระหนักถึงความปลอดภัยในการสวมใส่อุปกรณ์ป้องกัน ถึงแม้ว่าจะผู้ประกอบการจะจัดเตรียมไว้แล้วก็ตาม
- นอกจากนี้ประเทศไทยยังต้องให้ความสำคัญในประเด็นเรื่องสิ่งแวดล้อมพื้นฐาน และการสร้างความเข้าใจในเรื่องดังกล่าวต่อชุมชนอีกด้วย

ทั้งนี้ ข้อคิดเห็นฉบับสมบูรณ์จะถูกนำเสนอในการจัดประชุมคณะทำงานข้อตกลงเป็น
หุ้นส่วนด้วยความสมัครใจ ในเดือนตุลาคม ๒๕๖๐

มติ ที่ประชุมรับทราบข้อสังเกตเบื้องต้นในการลงพื้นที่ทดสอบภาคสนาม และเห็นด้วย
ให้เชิญหน่วยงานภายนอกที่เกี่ยวข้อง เช่น กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม กรมควบคุมมลพิษ กระทรวง
โรงงานอุตสาหกรรม เข้ามารับฟังข้อสังเกตในการประชุมสรุปผลการลงพื้นที่ทดสอบฯ ในครั้งต่อไปด้วย

๔.๕ การนำเสนอความก้าวหน้าของโครงการประเมิน SME ในประเทศลุ่มน้ำโขง โดย Mr.Peter Viehbeck จากสถาบันป่าไม้ยุโรป (EFI) (เอกสารแนบ ๖)

การศึกษา SME เป็นการดำเนินงานในประเทศในกลุ่มแม่น้ำโขง ซึ่งใช้ระยะเวลาในการ
ดำเนินการ ๒ ปี ตั้งแต่ปี ๒๐๑๗ -๒๐๑๙ โดยมีจุดประสงค์หลักคือการประเมินความสามารถของ SME
ทั้งสัดส่วน พลังการขับเคลื่อน มูลค่าทางเศรษฐกิจ รวมถึงเพื่อหาแนวทางในการพัฒนาภาค SME ในการ
สนับสนุนกลุ่ม SME โดยรูปแบบการศึกษาจะใช้ทั้งงานวิจัย การประชุมหรืออบรม การสอบถาม
การรวบรวมข้อมูล เพื่อนำไปสู่การพัฒนาและผลักดันให้ธุรกิจ SME ในประเทศลุ่มน้ำโขงสามารถ
ปรับตัวและเข้ามาอยู่ในห่วงโซ่มูลค่าอย่างถูกต้องตามกฎหมาย

มติ ที่ประชุมรับทราบการนำเสนอความก้าวหน้าของโครงการประเมิน SME ในประเทศลุ่มน้ำโขง

ระเบียบวาระที่ ๕: เรื่อง อื่นๆ

- การนำเสนอโครงการพัฒนาระบบบาร์โคดเพื่อใช้ในการตรวจสอบย้อนกลับ
และสอดคล้องกับ VPA ของประเทศไทย โดยผู้แทนสมาคมไม้ยางพารา
มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาซอฟต์แวร์โดยจะนำไปใช้กับสวนยางพาราตั้งแต่
การตัดโค่นจนถึงการแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์เพื่อส่งออก โดยจะเชื่อมโยงกับระบบ
ฐานข้อมูล National Single Window (NSW)
- การนำเสนอโครงการรับรองไม้โดยใช้มาตรฐานของประเทศ (มอก. ๒๘๖๑) ซึ่งเป็น
การรับรองแหล่งที่มาที่เน้นในกลุ่มของไม้ไม่หวงห้ามบนที่ดินเอกชนภาคสมัครใจ
โดยจะมีการพัฒนาให้ระบบมีต้นทุนต่ำเพื่อลดภาระค่าใช้จ่ายของผู้ประกอบการ

โดยที่ประชุมได้รับฟังและสอบถามเกี่ยวกับรายละเอียดของโครงการเบื้องต้น อย่างไรก็ตาม
ทางนางสาวสมฤดี นิโครวัฒน์ยิ่งยง จากสถาบันป่าไม้ยุโรป เสนอให้มีการทำ Mapping ให้ชัดเจนเพื่อนำเสนอ
ภาพรวมในการทำโครงการ เพื่อประกอบความเข้าใจและการพิจารณาในการพัฒนาโครงการให้สอดคล้องกับ
กระบวนการ FLEGT VPA ของคณะทำงานฯ ต่อไป

นางสาวปานจิต ต้นสม ที่ปรึกษาโครงการฯ TEFSO แจ้งว่าในเดือนตุลาคม ๒๕๖๐ จะมีการ
ประชุมคณะทำงานฯ กับ EFI เรื่องการสรุปผลการลงพื้นที่ทดสอบภาคสนามฯ ด้วยเหตุนี้ ที่ประชุมจึงเห็นว่า

ควรจะรอฟังผลการสรุปโครงการทดสอบภาคสนามฯ ก่อน จึงจะสามารถให้ความเห็นเพื่อสนับสนุนโครงการทั้งสองนี้ได้

นายชลธิศ สุรัสวดี อธิบดีกรมป่าไม้ เสนอให้มีการจัดประชุมฯ เพื่อสรุปผลการทดสอบโครงการภาคสนามฯ ภายในประเทศก่อนที่จะจัดการประชุมกับทาง EFI ต่อไป

มติ ที่ประชุมเห็นชอบให้มีการจัดทำ Mapping ให้ชัดเจนเพื่อนำเสนอภาพรวมในการทำโครงการ และเห็นว่าควรจะรอฟังผลการสรุปโครงการทดสอบภาคสนามฯ จึงจะสามารถให้ความเห็นเกี่ยวกับโครงการที่ได้นำเสนอมาทั้ง ๒ โครงการได้

ระเบียบวาระที่ ๖ เรื่อง นัดหมายการประชุมครั้งต่อไป

การประชุมคณะทำงานฯ กับ EFI เรื่องการสรุปผลการลงพื้นที่ทดสอบภาคสนามฯ จะจัดขึ้นในเดือนตุลาคม ๒๕๖๐ โดย TEFSO จะทำหน้าที่ประสานงานกับที่ปรึกษาฯ เพื่อนัดหมายและแจ้งให้ผู้เข้าร่วมประชุมทราบถึงกำหนดการต่อไป

มติ ที่ประชุมรับทราบการนัดหมายการเข้าร่วมประชุมฯ ในเดือนตุลาคม ๒๕๖๐

สิ่งที่ต้องดำเนินการ

- ๑) จัดตั้งคณะทำงานกลุ่มย่อยเพื่อพัฒนาระบบ DDS ในการควบคุมการนำเข้าไม้ โดยมีผู้แทนสถาบันอุตสาหกรรมเพื่อการเกษตร (TFCC) เป็นหัวหน้าคณะฯ
- ๒) จัดตั้งคณะทำงานกลุ่มย่อยเพื่อร่างแนวทางการตรวจพิสูจน์ไม้ไม่หวงห้ามบนที่ดินเอกชน โดยมีผู้แทนสถาบันอุตสาหกรรมเพื่อการเกษตร (TFCC) เป็นหัวหน้าคณะฯ
- ๓) นำแนวทางทั้งสองข้างต้นไปหารือเชิงเทคนิคกับ EFI ต่อไป ขึ้นอยู่กับความพร้อมของคณะทำงานทั้งสองคณะ
- ๔) TEFSO เชิญหน่วยงานภายนอกที่เกี่ยวข้องเข้ามารับทราบข้อสังเกตเบื้องต้นในการลงพื้นที่ทดสอบภาคสนามในการประชุมครั้งต่อไป

เลิกประชุม เวลา ๑๖.๔๕ น.

(ลงชื่อ) ผู้จตุรายนงานการประชุม
(นางสาวอสิญาณี สัมฤทธิ์)
เจ้าหน้าที่ด้านข้อมูลและข่าวสาร

(ลงชื่อ) ผู้ตรวจรายงานการประชุม
(นายบุญสุทธิย์ จีระวงศ์พานิช)
คณะทำงานและผู้ช่วยเลขานุการ